Przedpłata
wraz
z przesełką
pocztową
wynosi
5 zł. a. w.
rocznie.

ZWIĄZEK.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

REDAKCYA
i
Administracya
we Lwowie
przy placu
Maryackim
l. 9.

Nr. 9. i 10. Dnia 8. i 22. Maja 1888. XV. rocznik.

Lustracye Towarzystw.

Towarzystwo kowali w Sułkowicach.

W dniach od 23. do 27. kwietnia 1888. przeprowadzoną została lustracya Towarzystwa kowali w Sułkowicach.

Z powodu, że wszystkie pozycye rozchodu i przychodu za rok 1888. nie znalazłem kontowane w księgach właściwych, a księgę główną wcale nieprowadzoną, okazało się zestawienie bilansu surowego z dniem lustracyi niemożebnem. Podaję tedy tylko ważniejsze szczegóły, zebrane na podstawie zapisków księgi kasowej i niektórych ksiąg pomocniczych.

Członków liczy Towarzystwo obecnie 104.

Suma udziałów subskrybowanych wynosi kwotę 3.080 zł., na które wpłacono dotychczas 704 zł. 06 ct.

Najwyższe udziały po 60 zł. posiada trzech członków. Wpłata ogółem jest bardzo powolna i podczas gdy niektórzy członkowie wpłacili zaledwie po 50 ct., 1 lub 2 zł., 34 członków nie wniosło dotychczas ani jednego centa.

Fundusz rezerwowy tworzy się z wpisowego po 50 ct., tudzież według postanowień statutu, z pewnéj części czystego zysku, który aż do osiągnięcia wysokości 50% udziałów, wynosić ma najmniej 20% czystego zysku. Fundusz ten stanowi obecnie kwotę 52 zł. znajdującą się w obrocie kasowym, a wynosi on obecnie 7·3% udziałów.

Towarzystwo otrzymało 2 pożyczki po 3.000 zł. od Wydziału krajowego na akt notaryalny, za opłatą od pierwszych 3.000 zł. 2%, od drugich 3.000 zł. 3%. Na rachunek pierwszéj pożyczki spłacono już 150 zł., suma tych długów wynosi tedy obecnie 5,850 zł. Ponieważ Towarzystwo posiada dotychczas bardzo nieznaczny fundusz własny w udziale i w rezerwie, przeto zmuszone jest nieraz, w obec znacznego ruchu, zaciągnąć drobne i krótkotrwałe pożyczki od swych członków; saldo tych pożyczek wynosiło z końcem roku 1887. trzysta siedmdziesiąt i pięć zł.

Za towar zakupiony, jak niemniéj za materyał surowy i za węgle, Towarzystwo płaci po największéj części gotówką, przeto długi za towar są nieznaczne.

Natomiast sprzedaje Towarzystwo towary swoim odbiorcom także i na kredyt, a wierzytelności w tym dziale wynosiły z końcem roku 1887. 1.051 zł. 44 ct. w 15 pozycyach, z których najwyższa wynosi 412 zł. 77 ct. Również wydawane bywają członkom towary i żelazo do wyrobu na kredyt; suma zaś tych kredytów wynosiła z końcem roku 1887. 1.382 zł. 22 ct. w 127 pozycyach, w czém partycypuje także kilku kowali nieczłonków. Najwyższa akredytacya w tym dziale wynosi 159 zł. 27 ct.

Kredyta udzielane odbiorcom nie mają żadnego zabezpieczenia, również nie jest oznaczoną najwyższa suma kredytów udzielanych pojedyńczym członkom. Zaległości znaczniejszych u członków nie ma, natomiast niektóre pozycye u odbiorców zalegają już po kilka miesięcy. Ponieważ Towarzystwo tylko wówczas prosperować może, jeżeli dysponuje ciągle dostatecznym zasobem kapitału obrotowego, przeto sprzedawać należy wyroby odbiorcom przeważnie tylko za gotówkę, a wyjątkowo dozwolić można krótkotrwałe termina spłaty; towar atoli w ten sposób kredytowany, pokryty być musi wekslami, raz dla bezpieczeństwa Towarzystwa, wtóre zaś, aby weksle reeskontowane, dostarczyć mogły Towarzystwu potrzebny kapitał obrotowy. Odbyt towarów jest bardzo znaczny, tak, że Towarzystwo zaledwie może podołać wszystkim zamówieniom. To też i ruch kasowy jest również bardzo znaczny, a przedstawia w pierwszych trzech miesiącach

b. r. następujące cyfry: Niedobór kasowy w dniu 1. stycznia 1888. wynosił . . . . . 8 zł. 78 ct.

Przychód	9.478	„ 38 „
Rozchód	8·089	„ 60 „
Stan kasy	1.380	„ — „
Obrót ogólny .	18.956	zł. 76 ct.

Magazyn wyrobów gotowych posiada Towarzystwo w tym samym budynku, w którym znajduje się biuro. Ubikacye magazynu jakotéż i biura są za szczupłe. Skład zaś żelaza umieszczony jest u dyrektora Latonia, który za asygnatą biura wydaje żelazo robotnikom. Magazyny węgla znajdują się dla dogodności konsumentów w 7 miejscach u członków rozdzielone, a ci obciążeni są rachunkiem węgla w komis im udzielonego. Każdą najmniejszą ilość wyrobionego towaru przyjmuje Towarzystwo natychmiast, wypłaca za takowy gotówką, następnie daje żelazo do wyrobu na kredyt, tak samo asygnatę na węgle i udziela dalszą zaliczkę na roboty. Biuro jest cały dzień otwarte i obliczenia z robotnikami uskuteczniają się przy każdej dostawie wyrobów.

Dyrekcya rozdzieliła w ten sposób czynność między siebie, że dwaj członkowie Dyrekcyi zajęci są na przemian w biurze, pomagając buchalterowi i wydając asygnaty, przyczem odbierają i wydają oni z magazynu wyroby gotowe; jeden członek Dyrekcyi prowadzi kasę, drugi zaś magazyn żelaza.

Towarzystwo posiada jednego urzędnika, w charakterze buchaltera, co przy wzrastającym ciągle rozwoju Towarzystwa i mnogiej czynności wkrótce będzie niedostatecznem. Rachunkowość nie jest prowadzona prawidłowo i w ciągu roku ubiegłego kilkakrotnie zmienianą była. Najważniejszym zaś błędem było, że zaniechano zupełnie prowadzenie księgi głównéj, bez któréj w rachunkach największy musi panować nieład. To też rachunki i bilans za rok 1887. nie mogły być prawidłowo zestawione. Sprostowawszy tedy wszystkie pojedyncze działy obrotu za rok 1887., zestawiłem zamknięcie i sporządziłem rachunek strat i zysków, tudzież i bilans. W końcu otworzyłem na nowo księgę główną z dniem 1. stycznia 1888. i do takowéj wprowadziłem wszystkie pozycye bilansowe. Bilans tudzież rachunek strat i zysków przedstawiają następujące cyfry:

Rachunek strat i zysków.

Zyski.		Strata.
1.430·78	Z rachunku towarów	
	„ odsetek	23·50
	„ kosztów administracyi .	763·40
	„ „ założenia .	10·27
	Saldo: zysk	633·61
1.430·78		1.430·78

Bilans.

Stan bierny:

Udziały	488 zł	06 ct.
Fundusz rezerwowy . . .	40 „	— „
Wydział krajowy . . .	2.850 „	— „
Pożyczki prywatne . . .	375 „	— „
Czynsz za kancelaryę . .	48 „	69 „
Czynsz za składy . . .	23 „	33 „
Zaległa płaca	21 „	— „
Należytość dostawców . .	162 „	89 „
Długi za węgiel . . .	245 „	05 „
Rachunki bieżące bierne . .	61 „	57 „
Z rachunku kasy, niedobór .	8 „	78 „
Z rachunku strat i zysków: Zysk	633 „	61 „
Razem .	4 957 zł.	98 ct.

Stan czynny:

Koszta założenia . .	92 zł.	49 ct.
Zapas żelaza	354 „	80 „
Zapas wyrobów gotowych . .	1.426 „	96 „
Zapas węgla	650 „	07 „
Należytość u odbiorców . . .	1.051 „	44 „
Rachunki bieżące czynne . .	1 382 „	22 „
Razem .	4.957 zł.	98 ct.

Po ukończeniu całéj czynności spowodowałem zgromadzenie się członków Rady nadzorczéj i Dyrekcyi, którym odczytałem niniejsze sprawozdanie, dodając z méj strony wszelkie potrzebne wskazówki i informacye, pod względem prowadzenia interesu, tudzież urządzenia biura i rachunkowości. W końcu na wniosek mój uchwalono na czas 4ro tygodniowy przyjąć buchaltera pomocnika, który wspólnie z obecnym buchalterem uporządkuje rachunki za pierwszy kwartał b. r., według wskazówek buchalterowi udzielonych.

Stowarzyszenie „Wzajemna Pomoc“ w Makowie.

Majątek Towarzystwa z dnia 28. kwietnia 1888.:

Stan bierny:

Udziały	38.837 zł.	41 ct.
Fundusz rezerwowy . . .	5.776 „	11 „
Wkładki oszczędności . .	88.382 „	88 „
Długi	1.000 „	— „
Depozyta	248 „	24 „
Saldo odsetek	6.705 „	47 „
Koszta prawne	18 „	74 „
Bank krajowy	1.078 „	09 „
Kaucye	1.007 „	63 „
Zysk z r 1887.	38 „	72 „
Fundusz rozporządzalny . .	869 „	47 „
razem .	143.962 zł.	76 ct.

Stan czynny:

Pożyczki	131.621	zł. 63	ct.
Koszta administracyi . .	1,187	„ 29	„
Lokacye	3.338	„ 18	„
Koszta egzekucyjne . . .	642	„ 68	„
Koszta urządzenia . . .	366	„ 80	„
Papiery wartościowe . . .	4.487	„ 17	„
Garbarnia związkowa . .	410	„ —	„
Kasa	1.909	„ 01	„
razem .	143 962	zł. 76	ct.

Członków liczy Towarzystwo 1.563.

Udziały wpływają regularnie, to też mimo, iż pobierane bywają tylko w drobnych kwotach, suma takowych wzrasta szybko.

Najwyższe udziały po 500 zł. posiada 8 członków. Dywidendę za rok ostatni wypłaciło Towarzystwo w wysokości 8%.

Fundusz rezerwowy powstaje z wpisowego po 1 zł., 10% czystego zysku, tudzież z odsetek własnych, a wynosi obecnie 14 8% udziałów i 4 05% kapitału obrotowego i ulokowany jest z kwotą 1.700 zł w obligacyach Banku kraj., 100 zł. na pożyczce krajowéj, a 2.700 zł. w premiowanych listach zastawnych gal. Banku hipotecznego.

Oprócz tego posiada Towarzystwo odrębny fundusz rozporządzalny na pokrycie możliwych strat, z kwotą 869 zł. 47 ct., z którego kwota 410 zł. ulokowaną jest w udziale związkowej garbarni w Rzeszowie.

Wkładki oszczędności z kwotą 88.382 zł. 88 ct składają się z 327 pozycyi, z których najwyższa wynosi 7.105 zł. 38 ct. Powyżéj 2.000 zł. było wkładek 6. Lokacye publiczne wynoszą kwotę 3.681 zł. 13 ct.

Stopa procentowa od wkładek oszczędności wynosi 5%, a tylko od dawniejszych i większych wkładek płaci Towarzystwo 6%. Znaczną część wkładek stanowią oszczędności pochodzące od włościan, a wynosiły one z końcem roku 1887 sumę 21.909 zł. 78 ct. Kwota ta lichwie została wydartą.

Długi Towarzystwa składają się z jednej pozycyi z kwotą 1.000 zł., na weksel w kredycie bezcenzuralnym w Banku krajowym.

Od pożyczek udzielanych członkom pobiera Towarzystwo odsetki według następującéj skali: 6% od pożyczek udzielanych do spłaty w ratach miesięcznych, 7% przy spłacie w ratach kwartalnych, w obydwóch wypadkach całorocznie z góry; zaś 8% przy spłacie terminowej i przy prolongatach. Odsetki zaległe niebywają obliczane, to też nie figurują w bilansie.

Pożyczki w kwocie 131.621 zł. 63 ct. składają się z 1632 pozycyi, w kwotach od 4—3.200 zł. przeważnie na skrypta dłużne, które jednakże przy wyższych kwotach podlegają legalizacyi. Weksel posiada Towarzystwo tylko jeden. Pożyczkę z kwotą 3.200 udzielono na akt notar. i zabezpieczono hipotecznie. Pożyczki po nad 200 zł. zabezpieczone są przez oddanie Towarzystwu realności dłużnika w zastaw, na podstawie ugody sądowéj.

Spłata pożyczek rozkładaną bywa w zasadzie na rok jeden z prolongatą atoli na dalszy rok, przy uiszczeniu jednéj piątéj części całego długu.

Nadto udziela Towarzystwo także pożyczki w rachunku bieżącym, przyczem również wymaga zabezpieczenia na nieruchomościach, lub też deponowaniem papierów wartościowych.

Dyrekcya sama uchwala pożyczki tylko do wysokości 150 zł., pożyczki wyższe podlegają decyzyi Rady nadzorczéj.

Spłata pożyczek odbywa się zwolna w drobnych kwotach ale w regularnych ustępach. Zaległości wynoszą 40.471 zł. 47 ct., na stan pożyczek 114.762 zł. 26 ct, czyli 35%. Podania pożyczkowe trutynuje Dyrekcya bardzo starannie, to też nieponiosło Towarzystwo dotychczas żadnéj straty, jak niemniej niema pozycyi wątpliwych. Pozycyi zaskarzonych jest 210 ze sumą 17.861 zł., z których większa część, z powodu rozpoczętej spłaty zaskarzonego długu, chwilowo znajduje się w zawieszeniu.

Sprawy egzekucyjne prowadzi Dyrekcya sama. Ewidencya spraw procesowych tak co do kosztów, jak też pod względem każdoczesnego stanu sprawy, jest ścisła i dokładna.

Koszta administracyi wynosiły w roku 1887 3.179 zł. 10 ct., a po strąceniu przeniesienia bilansowego z roku 1886 z kwotą 360 zł., 2.819 zł. 10 ct., czyli 2% kapitału obrotowego.

Lokacye w kwocie 3.338 zł. 18 ct. stanowią: udział w Towarzystwie zaliczkowem we Lwowie z kwotą 1.000 zł. i pożyczki udzielone innym sąsiednim Towarzystwom w formie lokacyi na książeczkę oszczędności.

Stowarzyszenie pożyczkowe „Wzajemna Pomoc“ w Makowie używa opinii bardzo dobréj i rozwija się prawidłowo. Manipulacya biurowa wzorowo jest zorganizowana, a wszyscy członkowie Dyrekcyi biorą czynny udział w zarządzie Stowarzyszenia.

Towarzystwo zaliczkowe w Brzesku

Lustracya Towarzystwa tego zarządzoną została na wezwanie Dyrekcyi Towarzystwa z powodu, że zamknięcie rachunków i bilans za rok 1887. przedłożone przez Dyrekcyę w miesiącu lutym b. r., Rada nadzorcza dotychczas do zatwierdzającéj wiadomości nie przyjęła, jak niemniéj, że ze strony prezydyum Rady nadzorczéj nie poczyniono jeszcze żadnych zarządzeń celem zwołania

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych

Tow. zaliczkowe w	Stan odsetek i fondów z końcem miesiąca		Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca		Włożono w ciągu miesiąca		Wyjęto w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca		Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Spłacone w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		Saldo rachunku Banku krajowego	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł	ct.	zł.	ct.	zł	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Bełzie	11250	98	23273	82	482	86	546	35	23210	33	6800				100		6700			
Białej St. pot. i osz. Wz. p.	20173	13	56256	95	2398	71	1422	09	57233	57	20119		3813		4186		19746			
Birczy	17860	05	13745		1209		1201	20	13752	80	39109		18550		17490		40169			
Bołszowcach K. z	5515	05	6364	60	435		61	82	6737	78	5150		1100		700		5550			
Bóbrce	8258	66	8407	95	79		299	67	8187	28	6595		6140		4670		8065		1010	79
Cieszanowie	25290	18	47037	74	829	60	1904	11	45963	23	13980		4200		5100		13080		465	80
Dąbrowej	92624	68	.	.	.	.	.	.	.	.	176956	88	25214	80	24216	64	177955	04	923	55
Dobczycach St. pot. i oszcz.	3595		18858	35	439	70	814	12	18483	93	3139	72	300		46		3393	72		
Dobromilu	22558	04	29806	86	975		806	94	29974	92									1124	61
Drohobyczu	38792	80	100678	77	3801	41	2929	25	100830	93	4400		1500		1800		4100		113	37
Glinianach	75708	45	96887	55	3038	85	3325	97	96600	43	37405	10	13900	17	18002	45	33302	82	1750	70
Głogowie Pow. Tow. zal.	11094	71	32929	56	3710		857	78	35781	78	3100				600		2500			
Gorlicach	70171	98	166518	62	11794	21	13441	38	164871	45	95175	76	50524		53878	31	91821	45		
Grybowie	9947	40	30879	52	854	27	241	39	31492	40	12000						12000			
Jaśle	30913	38	100701	75	3674	78	1245	60	103130	93	1400		5000		300		6100		1019	64
Jaworowie	24139	97	64337	97	2050	[illegible]	3551	17	62837	72	8600		2700		3400		7900		2134	72
Kałuszu	19612	80	30522	89	2043	20	2402	27	30163	82	15900		1100		1400		15600			
Kamionce strum. P. T. z.	4717	70	26886	01	2291	54	2972	14	26205	11	3000						3000		1201	15
Kańczudze K. z.	3745	23	3009	86			49		2960	86	5900						5900			
Kolbuszowej	12579	26	13168	43	740	42	2627	52	11281	33	13150		6700		7300		12550			
Kozowej K. z.	1611	29	412	11	2	[illegible]			414	31	5003	60	1800		2000		4803	60		
Krakowie	72455	34	74508	99	9292	69	3023	96	100777	72	68180		22244	73	24815		65609	73		
Krakowcu St. zal.	4037	[illegible]	1252	60					1252	50	8511	14	53		300		8264	14		
Krynicy St. pot. i oszcz.	9797	01	28849	27	1193	36	302	25	29740	38	2500		2400		2500		2400			
Limanowej	54435	96	39486		5574	35	4229	55	40830	90	68937	60	29960	63	29105	28	69792	95	1646	78
„ T. och. wł. z	22280	94									20795		4511		2936		22370			
Lwowie	192116	65	224783	46	14314	27	32778	69	206319	04	242704	42	96577		89463	34	249818	08		
„ Pow. tow. z.	7764	29	16940	07	1224		4329		13835	07	33105	47			500		32605	47		
„ T. z. urz. p.	41904	52	18492	51	477	02	473	68	18495	85	24000		15700		15700		24000			
„ T. wz. kred.	24779	58	19292	65	874		1733	74	18432	91	15688	50	7160		5990	81	16857	69		
„ T. osk. i zal.	33375	31	23316	73	3691	71	3931	68	23076	76	24119	40	4565		7887	12	20797	28		
Mościskach	26250	20	48165	62	3722	[illegible]	3159	91	48728	26	6015				1915		4100		1599	82
Nadwornej K. z.	14248	19	16207	47	1248	[illegible]	1880	27	15576	08	7328				538		6790			
Nowym Sączu K. z.	57422	92	130343	37	2898	61	3856	69	129385	29	10000						10000			
Oświęcimie T. oszcz. i pot.	30016	85	84618	43	10777	30	12738	72	82657	01			3000				3000		467	34
Pilźnie St. oszcz. i pot.	5519	13	10424		1198	50	229	50	11393		2000						2000			
Podgórzu St. pot. i oszcz.	42575	62	90180	64	4357	[illegible]	6845	12	87693	10	8406		2150		2546		8010			
Podhajcach	12963	96	24243	[illegible]	160		225		24178	57	7600						7600		1194	12
Przemyślu K. z. rzem. i rol.	62226	05	154247	98	19313	13	8253	23	165305	88	33225		2300		11875		23650			
„ Stow. bank.	27272	89	56895	05	10343	67	9718	79	57519	93	3838	97	3301		2528	97	4611			
Radziechowie	44560	78	102966	90	6913	96	8581	10	101299	76	15700						15700			
Rohatynie	23948	58	36457	17	289	93	932	22	35814	28	10506	76					10506	76	584	36
Rozdole	8228	40	6083	42	6		105	89	5983	53	11932	73					11932	73		
Rudkach	18899	16	39934	72	87	32	1717	35	38304	69	4800		1200		1300		4700		811	58
Sądowej Wiszni K. z.	9139	69	3711	48	50				3761	48	5800		600		700		5700			
Sędziszowie T. wz. kr.	17100	80	27140	46	400		350		27190	46	11746	18	3200	40	2800	40	12146	18		
Sieniawie	13134	74	25279	85	708		73	75	25914	10	4000		1400		2000		3400			
Skałacie T. zal. i kr.	13492	55	6578	81	904		1200	19	6282	62	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sokalu	26769	85	77251	81	3472	74	4194	10	76530	45	27494	95			750		26744	95	412	22
Stryju	28034	94	42382	34	2067	93	752	38	43697	89	4200						4200		27	16

za miesiąc Kwiecień 1888.

Saldo odsetek		Reszta pozycyi stanu biernego		Stan czynny: Pożyczki udzielone: Stan z początkiem miesiąca		Spłacono w ciągu miesiąca		Udzielono w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		Koszta założ. ruchomości i adm.		Reszta pozycyi stanu czynnego		Gotówka	
z końcem miesiąca												z końcem miesiąca					
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct
747	50	827	03	42485	16	909	06	300		41876	10	276	64	182	01	401	09
2264	16	165	03	92344	31	17851	86	18734		93226	45	2074	93	3944	52	335	99
				66433	75	7753		7973		66653	75	1197	17	3078	13	852	80
381	65	437	15	14820	20	3092	67	4305		16032	53	197	69	2008	72	382	59
		952	73	24761	47	673	58			24087	89	959	57	1098	22	328	78
967	59	1089	99	80983	30	8174	63	347	64	78156	31	1160	31	5706	67	1839	50
4990	47	6677	17	260677	28	20636	95	20840	25	260880	58	905	90	19879	52	1504	91
		473	49	19952	03	2316	63	3026		20661	40	1064	93	2584	93	1823	93
1378	49	39	94	51674	80	1775	42	2499		52398	38	291	18	134	64	2251	80
2515	02	238	66	129937	79	24765	39	25842	12	131014	52	1569	61	7206	49	1800	16
6689	42	13491	59	208924	77	24233	14	18539	97	203231	60	2061	47	19726	99	2523	35
1875	51	30	07	46094	25	4111	20	6153		48136	05	135		104	47	2906	55
8652	44	7816	38	305671	21	82820	56	81030	79	303881	14	1680	74	36504	82	1266	70
305	23			52240	58	1400	01	1700		52540	57	480	61	578	77	145	08
5212	16	1151	13	137209		14642		22715		145282		746	61	287	80	1210	83
5006	78	11	91	95069	26	17653	68	17025		94440	63	2506	22	68	67	5015	58
663	42	1646	83	60849	40	4907	14	3442		59384	26	1002	23	4264	74	3035	64
935	76	1473	55	34135	94	1756	66	2860		35239	28	250	24	713	84	1330	21
149	51	439	42	10142	01	90	84	30		10081	17	187	67	2831	16	95	02
331	12	731	57	36732	97	3231	97	1540		35041		401	02	1635	61	395	64
268	09	237	73	6168	86	313	87	220		6074	99	243		1000		17	33
6999	15	7359	57	234899	41	76720	93	82652	73	240831	21	3398	09	4339	59	4632	92
				11340	39	398	05	35		10977	34	411	20	1985	35	179	94
1755	82	135	40	42778	03	760		1107		42431	03	528	26	224	67	644	65
		1437	30	158849	25	6250	56	6249	96	158848	65	1606	37	4415	83	3273	04
1603	61	4284	21	39240	18	4834	74	4110	62	38516	06	630	87	11391	88		
		250		608820	43	126581	64	109478	50	591717	29	6534	51	41414	36	8837	56
74	92			51127	35	3477	90	2031	30	49680	75	856	93	2705	78	1036	29
2409	63	416	78	86999	77	7702	35	4996		84293	42	988	54	1323	28	621	54
1619	40	784	18	53582	94	8184	78	8859	02	54257	18	1036	76	6413	40	766	42
2680	14	7671	29	79762	54	17327	49	11761		74196	05	1972	76	8682	09	2750	18
569	10	1567	40	74119	84	9516	31	10009		74612	03	1257	26	3416	58	3528	91
5036	17	2697	50	36784	58	7630	37	6699	20	35853	41	1735	41	5562	91	1196	21
3465	54	3023	11	192094	21	4156		2786		191724	21	1696	92	3708	89	7166	84
3636	38	3378	24	114489		1251		5558		118796		493	46	3832	47	35	89
528	02	318	89	17659		1939		2619		18339		302	76	615	95	501	33
4726	88			138472	46	18385		18221		138308	46	3613	34	44	09	1039	71
1798	09	1349	22	44098	67	4138	39	5055		45015	34	997	66	1223	08	1847	88
6268	04	5087	36	256830	91	69156	64	68529		256203	27	220		4857	75	1256	31
3201	18	1892	23	84034	70	28155	60	31641		87520	10	627	46	2535	16	3814	51
4225	29	11937	97	170301	79	15174	99	14077	23	169204	03	1215	90	6564	21	739	66
1895	58	1667	36	66434	62	2776	82	1821		65478	80	1057	43	6803	50	1077	69
143	18	22	19	20313	95	124	65			20189	30	886	56	5224	48	9	69
1304	47	1828	11	59661	76	2787	36	363		57237	40	1193	96	3094	37	4322	16
936	91	383	53	17972	03	2128	38	2600		18443	65	284	20	181	47	1012	29
843	39	2250	09	52217	38	6228	50	6728	50	52717	38	706	35	2905	32	3201	07
762	27	1803	79	41247	76	2316	06	3223		42154	70	678	20	757	27	1424	73
9823	37	64	90	20638	09	2895	66	2875		20617	43	320		2378	15	347	86
		469	81	118624	64	4467	74	6770		120936	90	1291	39	6312	54	2379	95
2394	13	4959	53	69511	46	4225	05	4768	89	70055	30	1160	52	9359	42	2738	41

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych

Tow. zaliczkowe w	Stan udziałów i funduszu rezerwowego (wł. mająt.) z końcem miesiąca		Stan bierny — Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca		Włożono w ciągu miesiąca		Wyjęto w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca		Zaciągnięto w ciągu miesiąca		Spłacone w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		Saldo rachunku Banku krajowego	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.
Stryju T. kr. i oszcz.	15504	90	47364	62	6955	.	5109	24	49210	38	8423	97	6075	.	4434	.	10064	97	.	
Tłumaczu St. kr.	8397	50	16195	98	3394	95	3062	90	16528	03	6949	.	8742	.	9859	.	5832	.	947	[illegible]
Tyśmienicy K. z.	10581	02	14376	02	280		1128	25	13527	77	4789	04	.	.	.	.	4789	04	.	[illegible]
Ustrzykach doln	4217	85	2582	88	55	.	.	.	2637	88	4841	72	.	.	370	.	4471	72	.	[illegible]
Zaleszczykach	3060	87	3568	48	5	.	.	.	3573	48	3000	.	.	.	.	.	3000		1004	[illegible]
Zbarażu	21936	[illegible]	22195	07	1418	.	5000	48	18612	59	20370	02	2300	.	1000	.	21670	02	1971	[illegible]
Złoczowie	49010	39	124738	07	2359	66	4038	69	123059	04	1500	.	.	.	1500	.	—	.	.	
Żółkwi	25429	22	18638	85	4204	76	130	.	22713	61	64025	.	2090	.	4025	.	62090	.	2050	[illegible]

rocznego Ogólnego Zgromadzenia. Gdy nadto i preliminarz wydatków administracyjnych na rok 1888. (zwyczaj w Towarzystwach zaliczkowych niepraktykowany) przez Dyrekcyą przedłożony, również dotychczas nie został uchwalony, co łącznie z odciąganiem zwołania Ogólnego Zgromadzenia daje powód do rozmaitych przypuszczeń, mianowicie jakoby rachunki przedłożone za rok 1887. były wadliwe, przeto Dyrekcya pragnąc usunąć wszelkie nie usprawiedliwione podejrzenia, widziała się zmuszoną zawezwać interwencyę Związku i prosić o dokładne zbadanie rachunków i bilansu za rok 1887., jak niemniéj ogólnego stanu interesów Towarzystwa w chwili obecnéj.

Dla bliższego rozpoznania zarzutów czynionych Dyrekcyi, zarządziłem zaproszenie do współudziału w lustracyi miejscowych członków komisyi kontrolującéj, którzy jednak dla braku czasu w czynności téj nie uczestniczyli.

Czynność moją rozpocząłem dokładnem zbadaniem przedewszystkiem bilansu i zamknięcia rachunkowego za rok 1887, zaznajamiając się o ile możności szczegółowo z wszystkiemi pozycyami obrotu kasowego, rachunku strat i zysków, tudzież bilansu, przyczém nabrałem przeświadczenie, że rachunki prawidłowo są zestawione, tudzież, że przedstawiają one cyfry dokładne i na alegatach oparte. Zarządziwszy przeniesienie sum bilansowych do księgi głównéj, zamknąłem w dniu 15. b. m. księgę likwidacyjną, i zestawiłem bilans surowy majątku, przedstawiający następujące cyfry:

Stan bierny:

Udziały	66.274	„	15	ct.
Fundusz rezerwowy	11.337	„	66	„
Wkładki oszczędności	81.811	„	10	„
Długi Towarzystwa	12.935	„	—	„
Odsetki	1.289	„	69	„
Bank krajowy	983	„	86	„
Agencya	1.200	„	—	„
do przeniesienia	175.831	zł.	46	ct.
z przeniesienia	175.831	zł.	46	ct.
Kaucye	5.530	„	33	„
Zysk z r. 1887.	2.194	„	21	„
razem	183.556	zł.	—	ct.

Stan czynny:

Pożyczki	165.238	zł.	66	ct.
Koszta administracyi	1.686	„	12	„
Policy asekuracyjne	2.045	„	85	„
Walory	5.632	„	38	„
Inwentarz	907	„	—	„
Koszta procesowe	2.953	„	75	„
Zaliczki	359	„	88	„
Kasa	4.732	„	36	„
razem	183.556	zł.	—	ct.

Członków liczy Towarzystwo obecnie 1.085.

Najwyższe udziały po 1.000 zł. posiada 7 członków. Dywidendę za rok 1886. wypłaciło Towarzystwo w wysokości 3% i w takiej saméj wysokości proponowaną jest dywidenda za rok 1887.

Zauważyłem, o czem zresztą już podczas lustracyi zeszłorocznéj wspomniano, że ściąganie udziałów w wysokości 20% przy udzielaniu pożyczki zanadto jest uciążliwe dla członków kredyt w Towarzystwie szukających, robi ten kredyt zbyt drogim, a nadto powoduje zaciąganie pożyczki znacznie wyższą ponad rzeczywistą potrzebę. Osiągnięcie jak najwyższéj sumy udziałów wpłaconych bezwarunkowo wpływa korzystnie na rozwój i skonsolidowanie interesów Towarzystwa, atoli ściąganie takowych odbywać się powinno w sposób jak najmniéj dotkliwy dla członków, a jako taki uważać musimy pobieranie wpłat na udziały drobnemi kwotami (w stosunku do 50 ct. miesięcznie) przy każdéj sposobności, natomiast zredukowanie udziału pobieranego z góry do wysokości 5%, a najwyżej 10% udzielanéj pożyczki.

Suma udziałów wypowiedzianych na rok bieżący wynosi 7.178 zł. 36 ct., w kwocie téj mieszczą się prze-

za miesiąc Kwiecień 1888.

Saldo odsetek		Reszta pozycyi stanu biernego		Stan czynny													
				Pożyczki udzielone								Koszta [illegible], ruchomości i [illegible]		Reszta pozycyi stanu czynnego		Gotówka	
				Stan na początku miesiąca		Spłacono w ciągu miesiąca		Udzielono w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca							
z końcem miesiąca												z końcem miesiąca					
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct
1700	83	1514	24	71797	03	14761	52	17342	14	74377	65	734	80	648	05	2234	82
152	60	249	86	29896	86	13557	36	12684	.	29023	50	450	93	1907	53	725	71
638	99	874	54	25347	43	1517	58	996	80	24826	65	279	08	5284	12	21	51
149	20	.	.	9673	06	188	88	.	.	9484	18	199	09	1467	78	825	60
375	01	268	21	9550	33	370	54	1500	.	10679	79	295	66	4	26	302	10
749	58	1779	74	65201	24	5036	20	2334	.	64499	04	825	13	1969	89	1425	15
8151	02	2246	21	167537	66	7396	59	7269	.	167410	07	4902	14	9792	43	362	02
.	.	416	76	106746	96	6016	31	6700	.	107430	.	3887	82	1293	42	88	06

ważnie udziały, które pokryją resztę zaległych pożyczek. Wydatek gotówką na wypłatę udziałów nie będzie tedy znaczny.

Fundusz rezerwowy z kwotą 11.337 zł. 66 ct. wynosi obecnie 17·1% wpłaconych udziałów, a 6·1% kapitału obrotowego. Pożądanem by było utworzenie specyalnéj rezerwy strat, celem użycia takowéj wrazie potrzeby do pokrycia ewentualnych strat, powodowanych odpisaniem nieściągalnych pretensyi, bez naruszenia w takich wypadkach właściwego funduszu rezerwowego, który należałoby z czasem z obiegu wycofać i odpowiednio ulokować.

Wkładki oszczędności w kwocie 81.811 zł. 10 ct. składają się z 406 pozycyi, między którémi 282 z kwotą 42.411 zł. 60 ct., pochodzą od instytucyi publicznych, co świadczy o wielkiem zaufaniu jakie Towarzystwo zjednać sobie potrafiło nietylko u szerszéj publiczności, ale też i u władz stojących u steru instytucyi publicznych i autonomicznych.

Termin wypowiedzenia 3 miesięczny dla wkładek wynoszących po kilka tysięcy zł. uważany nieco za krótki, wypowiedzenie bowiem kilku takich wkładek naraz i obowiązek wypłaty takowych w ciągu 3 miesięcy, mogłoby Towarzystwu chwilowe przysporzyć kłopoty. Dla wkładek ponad 2.000 zł. należałoby zastrzedz wypowiedzenie 6cio miesięczne, lub też unormować wypowiedzenie w każdym pojedyńczym wypadku osobną umową, któréj treść do książeczki wpisać należy.

Reeskont wekslów wynosi obecnie ogółem tylko 12.935 zł., z czego w Banku krajowym na 5% weksle 10.885 zł., zaś w Banku austro-węg. na $4^1/_2$% weksle 2.050 zł. Ewidencya reeskontowanych wekslów prowadzoną jest przez dyrektora-referenta ściśle i dokładnie.

Stan wkładek oszczędności zmniejszył się od 1. stycznia 1888. o kwotę 7.373 zł. 24 ct., zaś reeskont wekslów o 4.746 zł., natomiast także ogólny stan pożyczek obniżony został o kwotę 12.226 zł. 92 ct.

Pożyczki w sumie 165.238 zł. 66 ct. składają się z 1.153 pozycyi, między którémi znajduje się jeszcze 103 pozycyj z ogólną kwotą 2.544 zł. 50 ct. pożyczek udzielonych na zastawy.

Jakkolwiek są jeszcze dawne i znaczne zaległości, które również z użyciem wszelkich przysługujących Towarzystwu środków egzekucyjnych uregulować i ściągać należy, z zadowoleniem podnieść muszę, że ubytek zaległości w latach ostatnich jest bardzo znaczny i że zabiegi Dyrekcyi w tym kierunku czynione pożądany wydają rezultat. Również poczyniono wszystko co potrzebnem, by uchylić straty, jakie groziły Towarzystwu wskutek nadużyć popełnionych swego czasu przez b. dyrektora Rottera. To téż gdy w roku ubiegłym do odpisania przypadające pozycye wykazywały kwotę około 11—12.000 zł., to według dokładnego obliczenia sporządzonego z inwentarzem w ręku, przedstawiają dzisiaj pozycye niepewne ogółem tylko kwotę około 2.664 zł.

Odsetki zaległe wykazane z końcem roku 1885. z kwotą 9.686 zł. 93 ct., zredukowane zostały według bilansu z r. 1886. do kwoty 6.375 zł. 11 ct., z końcem zaś roku 1887. wynosiły 4.065 zł. 91 ct., czyli 2·2% kapitału obrotowego. Ponieważ zaś od r. 1886. począwszy dalsze odsetki zwłoki nie bywają już obliczane i do bilansu wstawiane, przeto w ciągu lat kilku pozycya ta zostanie zupełnie usuniętą z bilansu. Nie należy wątpić, że niektóre pozycye odsetek zaległych okażą się nieściągalne, ubytek atoli ten pokryty zostanie w zupełności do bilansu niewstawianym dochodem z prowizyi zwłoki za lata bieżące.

Spraw egzekucyjnych obecnie jest w toku 194, a suma zaskarżona wynosi 56.151 zł. 47 ct.

Wszystkie pozycye zaskarżone są zabezpieczone i mają dostateczne pokrycie; mimo tego jednak nie należy na tém poprzestawać, lecz egzekucye popierać daléj, by uruchomione zostały kapitały uwięzione od lat 10.

W tym kierunku syndyk Towarzystwa adwokat Dr. Parvi przyrzekł swe energiczne poparcie.

Koszta administracyi wynosiły w roku 1887. kwotę 4.835 zł. 97 ct., czyli 2·4% kapitału obrotowego, są tedy umiarkowane. Wydatek w roku ubiegłym był znaczny w dziale podatków zapłaconych za lata poprzednie, ponieważ obecnie zaległości te wyrównane zostały, a podatek na rok 1888. wymierzony będzie według zysku z roku 1887., który z powodu niewstawienia do bilansu narastających ciągle odsetek zwłoki znacznie został zmniejszony, przeto i wydatki na pokrycie podatków za rok 1888. wyniosą znacznie mniejszą kwotę jak w roku ubiegłym.

Postęp w uregulowaniu administracyi wewnętrznéj wszędzie widoczny, uwagi i wskazówki przy poprzednich lustracyach udzielone, znalazły w przeważnéj części uwzględnienie i zastósowanie. Spostrzeżone zaś braki wytknęto Dyrekcyi i zalecono na przyszłość przestrzeganie wszelkich niezbędnych formalności, a szczególnie usunięcie dotychczasowych wadliwości w buchalteryi

Że stan interesów Towarzystwa, mimo wadliwéj organizacyi wewnętrznéj, ostatnimi czasy nadzwyczaj się polepszył, zasługą jest wyłącznie dyrektora-referenta, który objąwszy kierownictwo instytucyą w chwili najkrytyczniejszéj, należytem pojmowaniem obowiązków, wytrwałą i sumienną pracą przywrócić zdołał Towarzystwu wpływ i znaczenie, jakie używało ono przed wypadkami, spowodowanymi przez p. Rottera i zjednał Towarzystwu ogólne zaufanie, a zarazem ochronił go od strat roku zeszłego na pozór jeszcze nieuniknionych.

W dążnościach swoich atoli niewielkiego doznał poparcia dyrektor-referent ze strony kolegów w Dyrekcyi zasiadających, którzy widocznie nierozumiejąc obowiązków na nich włożonych wyborem do Dyrekcyi, zamiast wspólną pracą być pomocą kierującemu dyrektorowi, stają się balastem, powstrzymującym wszelki prawidłowy rozwój Towarzystwa, narażając takowe nietylko już na nieprzyjemności ale wprost na szkody, dzisiaj jeszcze przewidzieć się nie dające. Nie przybywając bowiem na posiedzenia Dyrekcyi, uniemożliwiają załatwienie spraw, wymagających wspólnéj narady i wspólnych uchwał; zamiast zaś dawać wyraz swoim zapatrywaniom i tendencye własne, o ile mają usprawiedliwioną podstawę, popierać w łonie Dyrekcyi, usuwają się panowie dyrektorowie od wszelkiéj ingerencyi w samej Dyrekcyi, wrogo występując przeciw sobie i oskarżając się wzajemnie wobec Rady nadzorczéj — jakto miałem sposobność przekonać się, przeglądając tejże protokoły posiedzeń.

Zaiste trudno przypada Dyrektorowi-referentowi wśród takiej sytuacyi cały urzędowy aparat utrzymać w należytej funkcyi, témbardziéj, że koledzy jego, niemając pojęcia o obowiązkach, ustawą na nich włożonych, nie chcą nawet podpisywać zwykłe korespondencye, a tém mniéj weksle, mające być odesłane do reeskontu.

Podobne postępowanie podkopać musi zupełnie powagę Dyrekcyi, powołanéj w pierwszym rzędzie do reprezentowania Towarzystwa na zewnątrz, w dalszém zaś następstwie spowoduje nieufność do Towarzystwa i upadek instytucyi, jeszcze obecnie zajmującéj tak ładne i poważne stanowisko.

Rada nadzorcza zamiast usunąć anormalny stan ten w Dyrekcyi, zastępując ludzi nieudolnych nowemi siłami, podtrzymuje anarchią, a protokoła, spisywane z posiedzeń Rady nadzorczéj, mające świadczyć o pracy poważnéj i dodatniej tego organu nadzorującego, wykazują długotrwałe i ciągle się powtarzające dysertacye o „kwestyach i sprawach wyłącznie osobistych“.

Natomiast najważniejsze czynności leżą odłogiem, a mimo, że zbliża się koniec pierwszego półrocza 1888. Ogólne Zgromadzenie, któremu przysługuje prawo wysłuchania sprawozdania za 1887. r. i udzielenia Dyrekcyi absolutoryum, dotychczas niezwołano, wbrew postanowieniom statutu, wymagającego zwołania Ogólnego Zgromadzenia w ciągu miesiąca marca.

Odwłokę tę głównie przypisać musimy wadliwéj organizacyi Rady nadzorczéj, która od lat kilku niekonstytuuje się co roku po skompletowaniu jéj wyborami uzupełniającymi. Wskutek tego, mimo, iż prezes Rady nadzorczéj, p. Gotz-Okocimski, złożył swój mandat jeszcze z początkiem roku ubiegłego, miejsce jego nie zostało obsadzone. Zastępca prezesa zaś, p. Zdzisław Włodek, człowiek znany ze swéj energii i sprężystości, nie może całkowicie czas swój poświęcić sprawom Towarzystwa, gdyż zamieszkując w obcym (bocheńskim) powiecie, piastuje tam wiele godności i oddaje się licznym zajęciom, niedozwalającym mu zwracać swéj uwagi wyłącznie na Towarzystwo, którego jest obecnie wiceprezesem. Gdy nadto p. wiceprezes jest równocześnie i dyrektorem powiatowej Kasy oszczędności w Bochni, instytucyi z natury rzeczy i ze zbiegu okoliczności rywalizującéj z Towarzystwem zaliczkowém w Brzesku, przeto zrozumieć da się łatwo, w jakiéj znajduje się tenże kolizyi, nie chcąc żadnéj z tych dwóch instytucyi szkodzić, a owszem pragnąc obydwom być pomocnym. Zadanie zaiste niełatwe, gdyż na popieraniu jednéj instytucyi, druga cierpieć musi. Spodziewać się tedy należy, że sama lojalność spowoduje p. wiceprezesa do zrzeczenia się godności dyrektora Kasy oszczędności w Bochni, albo godności wiceprezesa Towarzystwa zaliczkowego w Brzesku, choćby tylko dla uniknięcia pozoru, jakoby jednéj lub drugiej z tych dwóch instytucyj więcej był życzliwy i więcéj się nią zajmywał.

Przy nowych wyborach funkcyonaryuszów Towarzystwa uważać należy dokładnie, by zadość uczyniono wszystkim wymogom, ustawą przepisanym. Przedewszystkiem członkowie Dyrekcyi i Rady nadzorczéj muszą być członkami

Towarzystwa; w ostatnim czasie atoli zaszedł wypadek, że jeden członek Dyrekcyi, wybrany przed dwoma laty, przez ten czas funkcyonował, jakkolwiek członkiem Towarzystwa nie był i do dziś dnia jeszcze nim nie jest, mimo to aspiruje on obecnie na posadę kierującego dyrektora Towarzystwa, a nawet cieszy się poniekąd wcale poważnem poparciem.

W obec stosunków wyżéj skreślonych dziwić się nie można, że i urzędnicy Towarzystwa przejęci są poczęści duchem anarchii, a Dyrektor kierujący na znaczne natrafia trudności, chcąc utrzymać rygor i ład w administracyi. Szczególnie zaś jest zaniedbany dział buchalteryi, a uwagi poczynione buchalterowi przy sposobności lustracyi w latach 1886. i 1887. nie odniosły dotychczas pożądanego skutku. Należałoby Dyrekcyi wyłączne przyznać prawo władzy dyscyplinarnéj nad urzędnikami, gdyż w przeciwnym wypadku bezwarunkowo nie jest ona w stanie odpowiadać za czynności tychże.

Ogółem praktykowanem jest u wszystkich instytucyi finansowych, że ingerencya Rady nadzorczéj co do urzędników, polega tylko na zarezerwowanem prawie: udzielenia Dyrekcyi pozwolenia do ustanowienia i nominacyi urzędników zatwierdzania i usunięcia tychże z posady, jak niemniej zatwierdzenia chwilowej suspensyi tych urzędników lub pełnomocników, których nominacye i usunięcie należy do zakresu czynności Ogólnego Zgromadzenia.

Po ukończeniu lustracyi zażądałem od dyrektora zaproszenia członków Rady nadzorczéj i Dyrekcyi celem wysłuchania sprawozdania z méj czynności, mimo rozesłanych jednakże zaproszeń w części w drodze telegraficznéj w części zaś posłańcami, posiedzenie nie przyszło do skutku, a jawił się tylko jeden członek Rady nadzorczéj p. Łasiński, tudzież syndyk Towarzystwa Dr. Parvi, którym to panom odczytałem protokół, złożyłem szczegółowe sprawozdanie ze spostrzeżeń poczynionych i przedstawiłem konieczność przeprowadzenia reform w celu usunięcia wadliwości, wyżéj poszczególnionych w ustroju Towarzystwa. Dla całej zaś Rady nadzorczéj na ręce p. Wiceprezesa wysłane zostanie sprawozdanie z lustracyi z uwagami Patronatu Związku.

Lwów, 20. maja 1888.

Adolf Kornberger
lustrator związkowy.

Ruch stowarzyszeń.

Zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Dziennik urzędowy ogłasza w miesiącu kwietniu b. r. następujące zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Nowe stowarzyszenia:

„*Towarzystwo oszczędności i kredytowe w Staremmieście*, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką“, po polsku — „Spar- und Creditverein zu Staremiasto, registrirte Genossenschaft mit beschränkter Haftung“, po niemiecku. — Statut z dnia 6. marca 1888. Zadaniem Towarzystwa jest udzielanie członkom zaliczek. Czas trwania Towarzystwa jest nieograniczony. Dyrekcyę składają następujący pp.: Eliasz Lam, Aron Aberdam i Motio Halpern, obrani na trzy lata. Do ważności zobowiązania Towarzystwa w obec osób trzecich, potrzeba podpisu dwóch członków Dyrekcyi. Udział dla każdego członka ustanowiono na pięćdziesiąt zł., tenże może być złożony odrazu, albo w dziesięciu po sobie następujących ratach miesięcznych po pięć zł, wolno jednak każdemu członkowi mieć więcéj udziałów. Odpowiedzialność każdego członka za zobowiązania Towarzystwa jest ograniczona prócz udziału tegoż, do wysokości 250 zł., a jeżeli takowy przewyższa sumę 250 zł. do wysokości całego jego udziału. Ogłoszenia uskutecznia Towarzystwo przez obwieszczenie w lokalu Towarzystwa i publiczne afigowanie ogłoszenia, podpisanego przez przewodniczącego Rady nadzorczej i jednego dyrektora. Rada nadzorcza winna się składać z siedmiu członków, z których pięciu mieszkać musi stale w Staremmieście. (C. k. sąd obwodowy jako handlowy w Samborze. Uchwała z dnia 27. marca 1888. l. 1.632).

Zmiany w Dyrekcyi:

„*Stowarzyszenie pożyczkowe „Praca i oszczędność“ w Jordanowie*, z poręką nieograniczoną, w sądzie zapisane“. — C. k. sąd obwodowy w Wadowicach ogłasza, że w dniu 28. lutego 1888. do rejestru stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych przy powyższej firmie wpisanym został w miejsce ustępującego dyrektora p. Michała Huzy, dotychczasowy tegoż zastępca p. Maryan Kohler dyrektorem referentem, a zastępcą dyrektora p. Józef Kalczyński młodszy. (Uchwała z d. 17. marca 1888. l. 1.292).

„*Kasa zaliczkowa w Maryampolu*, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką“. — Na Walnem Zgromadzeniu odbytem w dniu 26. lutego 1888. wybrani zostali do Dyrekcyi następujący pp.: Ignacy Spirydowicz dyrektorem, Bartosz Krauzowicz kasyerem i Józef Czerniawski kontrolorem; zastępcami zaś pp.: Jurko Wołczuk, Juda Hersch Kalmus i Franciszek Cieślowski. (C. k. sąd obwodowy jako handlowy w Stanisławowie. Uchwała z dnia 7. marca 1888. l. 2.621).

„*Towarzystwo zaliczkowe w Wykotach*, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką“. — Walne Zgromadzenie odbyte w dniu 18. marca 1888. wybrało do Dyrekcyi na dalsze trzy lata następujących pp.: Ludwika Balickiego jako dyrektora, Feliksa Barańskiego jako kasyera i Karola Jędrzejowicza jako kontrolora. (C. k. sąd obwodowy jako handlowy w Samborze. Uchwała z dnia 27. marca 1888. l. 3.584).

„*Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie*, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką“. — Na

XX. zwyczajnem Walnem Zgromadzeniu, odbytem w dniu 8. kwietnia 1888. wybrano w miejsce następujących dyrektorów pp.: Antoniego Żabickiego i Jakóba Piepesa, dyrektorami pp.: Władysława Terenkoczego i Franciszka Kuczyńskiego. (C. k. sąd krajowy jako handlowy we Lwowie. Uchwała z dnia 15. kwietnia 1888. l. 15.692).

„Towarzystwo zaliczkowe w Stryju, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką". — Walne Zgromadzenie odbyte w dniu 4. marca 1888. powołało do Dyrekcyi następujących pp.: Edwarda Praxmajera na kasyera, zaś Mikołaja Kłodnickiego na zastępcę kasyera. (C. k. sąd obwodowy jako handlowy w Samborze. Uchwała z dnia 27. marca 1888. l. 3 378).

W Bieczu zakłada się „Towarzystwo ochrony własności ziemskiej". — Utworzony w tym celu komitet, którego przewodniczącym jest ks. Walenty Pelc dziekan miejscowy, zaprosił wszystkich już zdeklarowanych członków, jak również i tych, którzy do tego Towarzystwa przystąpić pragną na Walne Zgromadzenie, które się odbyło w lokalu Towarzystwa wzajemnego kredytu w Bieczu na dniu 9. maja 1888. o godzinie 11. przedpołudniem. — (Sprawa zakładania jak najwięcéj Towarzystw ochrony własności ziemskiej w kraju, była już niejednotnie przedmiotem obrad Walnych Zgromadzeń delegatów Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. — Życzymy przeto nowozawiązującemu się Towarzystwu jak najpomyślniejszych rezultatów, albowiem w obec smutnych stosunków ekonomicznych naszego kraju, myśl taka powinna być przykładem dla ogółu, chcącego bronić posiadłość wiejską przed lichwą i upadkiem. Przyp. od Red.).

Towarzystwo handlu skór we Lwowie. Znowu przychodzi nam zanotować niespodziewany upadek jednego z Towarzystw lwowskich, a mianowicie „Towarzystwa handlu skór", które przez lat 12 istnienia, uważane było za dobrą firmę i nie dało nigdy powodu do żadnych obaw, — służyło zaś poniekąd za wzór dla tego rodzaju Towarzystw na prowincyi.

I w tym wypadku był bezpośrednim sprawcą katastrofy jeden z funkcyonaryuszów Towarzystwa, któremu zaufano bezgraniczenie i wskutek tego oddano niemal cały zarząd magazynu i kasy Towarzystwa. Funkcyonaryuszem tym był magazynier, który umknąwszy ze Lwowa w dniu 19. kwietnia b. r. i zabrawszy ze sobą ważniejsze akta spowodował, iż Dyrekcya na razie nie jest w stanie bez dokladnego zamknięcia książek dla braku niektórych, dojść do faktycznego stanu Towarzystwa.

Patronat Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych zawiadomiony w pierwszéj chwili o zniknięciu magazyniera, zarządził natychmiastowe spisanie inwentury zapasu towarów i sporządzenie bilansu, opartego na rzeczywistym stanie aktywów i pasywów Towarzystwa, z którego okazała się różnica na niekorzyść Towarzystwa, po strąceniu udziałów i funduszu rezerwowego — w sumie 26.347 zł. 97 ct.

W obec takiego stanu rzeczy widziało się Towarzystwo zmuszone zgłosić upadłość, a c. k. sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłosił uchwałą z dnia 6. b. m. konkurs do majątku tego Towarzystwa.

W jaki sposób mógł powstać ubytek w tak znacznej wysokości, nie zostało dotychczas wyjaśnionem, mimo szczegółowych badań tak ze strony Rady nadzorczéj jak i Patronatu Związku. To jedno zdaje się nie ulegać wątpliwości, że oprócz szkody jaką wyrządził były magazynier, powodem upadku były także błędne, a raczéj fałszywie zestawiane inwentarze magazynu, sporządzane corocznie do bilansu, czem chciano zamaskować straty, jakie Towarzystwo to przez kilka ostatnich lat ponosiło. O stratach tych wiedział tylko magazynier, który sam zestawiał bilanse i zatajał prawdziwy stan majątku Towarzystwa dla tego, aby i swoją egzystencyę przy nim najdłużéj utrzymać. Że jednak i innego rodzaju nadużycia musiały być tu w grze, zdaje się nie ulegać wątpliwości.

W każdym razie smutny ten wypadek jest nowym dowodem, że znaczna część kierowników stowarzyszeń naszych, nie dorosła do swego zadania, a przynajmniéj uważa przyjęty urząd li za godność, a nie jako obowiązek, za spełnianie którego jest odpowiedzialną nietylko w obec społeczeństwa, ale i w obec własnego sumienia.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: *Władysław Terenkoczy.*

Z I. Związkowej Drukarni we Lwowie, Hotel Żorża.